

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 24. maja 2006

o nacionalnih določbah, o katerih je Češka republika na podlagi člena 95(4) Pogodbe ES poslala uradno obvestilo v zvezi z največjo sprejemljivo vsebnostjo kadmija v gnojilih

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 2036)

(Besedilo v češkem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2006/390/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95(6) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

ali so morda sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitev trgovine med državami članicami in ali ovirajo delovanje notranjega trga.

Če Komisija v tem roku ne sprejme nobene odločitve, se šteje, da so nacionalne določbe iz odstavkov 4 (...) odobrene.

I. DEJSTVA

- (1) Z dopisom Urada stalnega predstavništva Češke republike pri Evropski uniji z dne 1. decembra 2005 je češka vlada s sklicevanjem na člen 95(4) Pogodbe Komisijo uradno obvestila o svojih nacionalnih določbah v zvezi z vsebnostjo kadmija v gnojilih, ki jih je treba po njenem mnenju ohraniti po sprejetju Uredbe (ES) št. 2003/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o gnojilih⁽¹⁾.

Če to upravičuje zahtevnost zadeve in če ni nevarnosti za zdravje ljudi, lahko Komisija zadevno državo članico uradno obvesti, da se rok iz tega odstavka lahko podaljša za nadaljnje obdobje največ šestih mesecev.“

2. ZAKONODAJA SKUPNOSTI

1. ČLEN 95(4) IN (6) POGODBE

- (2) Člen 95(4) in (6) Pogodbe določa:

„4. Če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, država članica meni, da mora ohraniti nacionalne določbe zaradi pomembnih potreb iz člena 30 ali določbe, ki zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja, o teh določbah pa tudi o razlogih za njihovo ohranitev uradno obvesti Komisijo.

(...)

6. Komisija v šestih mesecih po uradnem obvestilu odobri ali zavrne nacionalne določbe, potem ko preveri,

- (3) Direktiva Sveta 76/116/EGS z dne 18. decembra 1975 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi z gnojili⁽²⁾, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 98/97/ES⁽³⁾, je določila zahteve, ki jih morajo izpolnjevati gnojila, da se lahko dajo na trg z oznako „gnojila ES“. Direktivo 76/116/EGS je nadomestila Uredba (ES) št. 2003/2003.

- (4) Priloga I k Uredbi (ES) št. 2003/2003 navaja tipsko oznako in ustrezne zahteve, npr. glede sestave, ki jih morajo izpolnjevati gnojila z oznako ES. Gnojila z oznako ES s tega seznama so razvrščena v kategorije glede na vsebnost primarnih hranil, in sicer dušika, fosforja in kalija.

⁽¹⁾ UL L 304, 21.11.2003, str. 1.

⁽²⁾ UL L 24, 30.1.1976, str. 21.

⁽³⁾ UL L 18, 23.1.1999, str. 60.

- (5) V pravilih, ki urejajo sestavo gnojil iz Uredbe (ES) št. 2003/2003, niso predvidene mejne vrednosti kadmija v gnojilih z oznako ES.
- (6) Člen 5 določa, da države članice na podlagi sestave, identifikacije, označevanja ali pakiranja ne smejo prepo-vedati, omejiti ali zadržati dajanja gnojil označenih z „gnojilo ES“, ki so v skladu z določbami te uredbe, na trg.
- (7) Uvodna izjava 15 Uredbe navaja, da bo Komisija obravnavala vprašanje nenamerne vsebnosti kadmija v mineralnih gnojilih, in bo, če bo to primerno, pripravila predlog uredbe, ki jo bo predložila Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (8) Priprava predloga Komisije o kadmiju v gnojilih pravkar poteka.
- (11) Trenutno so veljavne naslednje določbe:
- Člen 1 Odločbe Komisije 2006/349/ES ⁽⁷⁾ določa, da lahko Avstrija na nacionalnem trgu prepove trženje fosfatnih mineralnih gnojil z vsebnostjo kadmija, ki presega 75 mg/kg P₂O₅.
 - Člen 1 Odločbe Komisije 2006/348/ES ⁽⁸⁾ določa, da lahko Finska na nacionalnem trgu prepove trženje fosfatnih mineralnih gnojil z vsebnostjo kadmija, ki presega 50 mg na kilogram fosforja.
 - Člen 1 Odločbe Komisije 2006/347/ES ⁽⁹⁾ določa, da lahko Švedska na nacionalnem trgu prepove trženje fosfatnih mineralnih gnojil z vsebnostjo kadmija, ki presega 100 g na tono fosforja.
- (12) Ta odstopanja se uporabljajo do sprejetja usklajenih ukrepov na ravni EU v zvezi s kadmijem v gnojilih.

3. NACIONALNA ODSTOPANJA, ODOBRENA AVSTRIJI, FINSKI IN ŠVEDSKI

- (9) Med pogajanjimi za pristop Avstrije, Finske in Švedske k Evropski uniji je bilo na ravni Skupnosti opozorjeno na okoljska tveganja zaradi kadmija v gnojilih. V Aktu o pristopu so bila tem trem državam odobrena začasna odstopanja od zakonodaje Skupnosti v zvezi z gnojili, da se je na ravni Skupnosti omogočila izvedba temeljite ocene tveganja zaradi kadmija v gnojilih.
- (10) Na podlagi ugotovitev iz nacionalnih ocen tveganja je Komisija leta 2002 odobrila podaljšanje odstopanj za Avstrijo ⁽⁴⁾, Finsko ⁽⁵⁾ in Švedsko ⁽⁶⁾ do 31. decembra 2005. Zaradi zamud pri sprejemanju zakonodaje Skupnosti v zvezi z vsebnostjo kadmija v fosfatnih gnojilih so bila odstopanja znova podaljšana januarja 2006.

⁽⁴⁾ Odločba Komisije 2002/366/ES z dne 15. maja 2002 o nacionalnih določbah, o katerih je Republika Avstrija na podlagi člena 95(4) Pogodbe ES poslala uradno obvestilo v zvezi z največjo sprejemljivo vsebnostjo kadmija v gnojilih (UL L 132, 17.5.2002, str. 65).

⁽⁵⁾ Odločba Komisije 2002/398/ES z dne 24. maja 2002 o nacionalnih določbah, o katerih je Republika Finska na podlagi člena 95(4) Pogodbe ES poslala uradno obvestilo v zvezi z največjo sprejemljivo vsebnostjo kadmija v gnojilih (UL L 138, 28.5.2002, str. 15).

⁽⁶⁾ Odločba Komisije 2002/399/ES z dne 24. maja 2002 o nacionalnih določbah, o katerih je Kraljevina Švedska na podlagi člena 95(4) Pogodbe ES poslala uradno obvestilo v zvezi z največjo sprejemljivo vsebnostjo kadmija v gnojilih (UL L 138, 28.5.2002, str. 24).

4. ČEŠKA NACIONALNA ZAKONODAJA

- (13) Nacionalne določbe, o katerih je Češka republika poslala uradno obvestilo, so bile uvedene z Zakonom o gnojilih ⁽¹⁰⁾. Točka c) v odstavku 2 člena 3 določa, da je na nacionalnem trgu prepovedano trženje gnojila z višjo vsebnostjo nevarnih snovi, kot je določeno v Uredbi.
- (14) Uredba (ES) št. 474/2000 z dne 13. decembra 2000 o določitvi zahtev za gnojila ⁽¹¹⁾ med drugim določa mejno vrednost kadmija v mineralnih gnojilih. V skladu s Prilogo I vsebnost kadmija v fosfatnih mineralnih gnojilih (s 5 % P₂O₅ ali več) ne sme presegati 50 mg/kg P₂O₅.
- (15) Češka republika je k Evropski uniji pristopila 1. maja 2004. Akt o pristopu ne vsebuje prehodnih določb glede uporabe in trženja kadmija na nacionalnem ozemlju.

⁽⁷⁾ UL L 129, 17.5.2006, str. 31.

⁽⁸⁾ UL L 129, 17.5.2006, str. 25.

⁽⁹⁾ UL L 129, 17.5.2006, str. 19.

⁽¹⁰⁾ Zakon 156/1998 z dne 12. junija 1998 o gnojilih, dopolnilnih snoveh za prst, dopolnilnih rastlinskih pripravkih in substratih ter agrokemičnem testiranju kmetijskega zemljišča (Sbírka zákonů České Republiky št. 54, 13.7.1998, str. 6709).

⁽¹¹⁾ Sbírka zákonů České Republiky št. 137, 20.12.2000, str. 7404.

(16) Uredba (ES) št. 209/2005 z dne 20. maja 2005 o spremembi Uredbe (ES) št. 474/2000 o določitvi zahtev za gnojila ⁽¹²⁾ je nacionalne določbe uskladila z Uredbo (ES) št. 2003/2003. Odstavek 1 člena 1 Uredbe določa, da se tržna omejitev kadmija v gnojilih uporablja zgolj za nacionalna gnojila. Omejitev se ne uporablja za gnojila z oznako „gnojilo ES“.

II. POSTOPEK

(17) Z dopisom z dne 1. decembra 2005 so češki organi Komisijo uradno obvestili o svojih nacionalnih določbah v zvezi z vsebnostjo kadmija v gnojilih, ki jih namerava Češka ohraniti po sprejetju Uredbe (ES) št. 2003/2003/ES.

(18) V dopisu z dne 13. decembra 2005 je Komisija češko vlado obvestila, da je prejela uradno obvestilo v skladu s členom 95(4) Pogodbe in da je šestmesečno obdobje za njegovo preučitev v skladu s členom 95(6) začelo teči 6. decembra 2005, dan po prejemu uradnega obvestila.

(19) V dopisu z dne 2. februarja 2006 je Komisija druge države članice obvestila o uradnem obvestilu, ki ga je prejela od Češke republike. Komisija je o uradnem obvestilu objavila tudi obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽¹³⁾, da bi druge zainteresirane strani obvestila o nacionalnih določbah, ki jih namerava Češka republika ohraniti in razloge za njihovo ohranitev.

III. PRESOJA

1. OBRAVNAVA DOPUSTNOSTI

(20) Člen 95(4) Pogodbe določa, da, če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, država članica meni, da mora ohraniti nacionalne določbe zaradi pomembnih potreb iz člena 30 ali določbe, ki zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja, o teh določbah pa tudi o razlogih za njihovo ohranitev uradno obvesti Komisijo.

(21) Namen uradnega obvestila, ki so ga 1. decembra 2005 predložili češki organi, je pridobiti dovoljenje za ohranitev uporabe nacionalnih določb, ki so neskladne z določbami o sestavi gnojil z oznako ES v Uredbi (ES) št. 2003/2003.

(22) Kakor je že navedeno, člen 5 Uredbe (ES) št. 2003/2003 državam članicam preprečuje omejevanje trženja gnojil z oznako ES na podlagi njihove sestave, vendar pa pravila, ki urejajo sestavo, ne določajo mejne vrednosti kadmija. To pomeni, da se lahko v skladu s členom 5 gnojila z oznako ES, ki izpolnjujejo zahteve omenjene uredbe, dajo v promet ne glede na vsebnost kadmija.

(23) Glede na zgoraj navedeno je jasno, da so nacionalne določbe, o katerih je Češka republika poslala uradno obvestilo, kolikor prepovedujejo dajanje v promet fosfatnih mineralnih gnojil z oznako ES in vsebnostjo kadmija, ki presega 50 mg/kg P₂O₅, bolj omejujoče od tistih iz Uredbe (ES) št. 2003/2003.

(24) Kot je navedeno zgoraj, je Komisija že odobrila odstopanja za ohranitev nacionalnih določb Avstriji, Finski in Švedski. Čeprav je njihov Akt o pristopu že vseboval prehodne določbe, so bila odstopanja podaljšana na podlagi ugotovitev iz ocen tveganja, ki so jih pripravili nacionalni organi po skupni metodologiji, ki jo je odobrila Evropska komisija.

(25) Člen 95(4) zahteva, da mora biti uradnemu obvestilu o nacionalnih določbah priložen tudi opis razlogov, ki zadevajo eno ali več pomembnih potreb iz člena 30 ali varstvo okolja ali delovnega okolja. Zahtevek, ki ga je predložila Češka republika, vsebuje dejansko besedilo nacionalnih določb ter študijo ⁽¹⁴⁾ za oceno tveganj zaradi uporabe fosfatnih gnojil, ki vsebujejo kadmij, ki po mnenju čeških organov upravičuje ohranitev njihovih nacionalnih določb. Pri nacionalni oceni tveganja se uporablja metodologija, ki jo je odobrila Evropska komisija.

(26) Glede na zgoraj navedeno Komisija meni, da se uradno obvestilo, ki ga je predložila Češka republika za pridobitev dovoljenja za ohranitev nacionalnih določb, ki odstopajo od določb Uredbe (ES) št. 2003/2003, šteje za sprejemljivo v skladu s členom 95(4) Pogodbe ES.

⁽¹²⁾ Sbirka zákonů České Republiky št. 75, 20.5.2005, str. 3928.

⁽¹³⁾ UL C 29, 4.2.2006, str. 8.

⁽¹⁴⁾ Čupr, P., Sánka, M., Holoubek, I.: Študija za ocenitev tveganja za okolje in zdravje zaradi uporabe fosfatnih gnojil, ki vsebujejo kadmij, november 2005; Raziskovalni center za okoljsko kemijo in ekotoksikologijo RECETOX, Univerza Masaryk; POROČILO TOCOEN št. 285 <http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/cadmium/sctee.pdf>

2. VSEBINSKA PRESOJA

- (27) V skladu s členom 95 Pogodbe mora Komisija zagotoviti, da so izpolnjeni vsi pogoji, na podlagi katerih lahko država članica uporabi možnosti odstopanja iz tega člena.
- (28) Komisija mora zlasti oceniti, ali so določbe, o katerih so jo uradno obvestile države članice, utemeljene zaradi pomembnih potreb iz člena 30 Pogodbe in ali določbe zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja.
- (29) Poleg tega mora Komisija, če meni, da so nacionalne določbe utemeljene, v skladu s členom 95(6) Pogodbe preveriti, ali so navedene nacionalne določbe sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitev trgovine med državami članicami in ali ovirajo delovanje notranjega trga.
- (30) Zahtevek Češke republike temelji na potrebi po varovanju zdravja ljudi in varstva okolja. Šteje se, da kadmij v gnojilih predstavlja nevarnost za okolje in zdravje ljudi. V podporo svojemu zahtevku se Češka republika sklicuje na ugotovitve nacionalne študije, ki vsebuje oceno tveganja zaradi gnojil, ki vsebujejo kadmij.

2.1 UTEMELJITEV NA PODLAGI POMEMBNIH POTREB IZ ČLENA 30 ALI ZARADI VARSTVA OKOLJA ALI DELOVNEGA OKOLJA

2.1.1 Splošne informacije o kadmiju

- (31) Kadmij je težka kovina, ki je naravno prisotna v okolju, vendar večina emisij te kovine nastane zaradi različnih človekovih dejavnosti (proizvodnja neželeznih kovin, sežiganje fosilnih goriv, uporaba gnojil itd.).
- (32) Trenutno se na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 o oceni in nadzoru tveganja, ki ga predstavljajo obstoječe snovi⁽¹⁵⁾, izvaja splošna ocena tveganja za kadmij in kadmijev oksid, Belgija pa je država članica poročevalka. V okviru ocene tveganja se bodo obravnavali vsi pomembni načini uporabe in emisije kadmija. Trenutno je za razprave na tehnični ravni na voljo zgolj osnutek poročila.
- (33) Iz razpoložljivih znanstvenih podatkov je mogoče sklepati, da za kadmij in kadmijev oksid na splošno velja, da predstavljata resno nevarnost za zdravje ljudi, zlasti za

ledvice in okostje. Poleg tega je bil kadmijev oksid uvrščen v kategorijo 2 rakotvornih snovi. Splošno priznано je tudi, da je kadmij v gnojilih daleč najpomembnejši vir vnosa kadmija v zemljo in prehransko verigo. V osnutku splošne ocene tveganja se poziva k previdnosti, saj tveganja za zdravje ljudi ni mogoče izključiti v vseh lokalnih in regionalnih okoliščinah in tudi dejavniki tveganja, ki so nižji od 1,0, ne ščitijo dovolj vsega prebivalstva zaradi velike raznovrstnosti koncentracij kadmija v hrani, prehranjevalnih navad in stanja prehranjenosti.

2.1.2 Kadmij v gnojilih

- (34) V naravnem stanju je kadmij prisoten v fosfatnih mineralnih kamninah, ki se jih izkopava in uporablja kot surovine za proizvodnjo fosfatnih mineralnih gnojil. Ta gnojila v končni obliki vedno vsebujejo določeno količino kadmija, odvisno od prvotne vsebnosti v fosfatnih kamninah.
- (35) Kadmij velja za škodljivega tako za okolje kot tudi za zdravje ljudi. Za fosfatna gnojila je bilo ugotovljeno, da so glavni vir kadmija na obdelovalnih zemljiščih, kjer se kadmij sčasoma nakopiči. Poljščine absorbirajo kadmij iz tal, zato je vsebnost kadmija v hrani, ki je tudi glavni vir vnosa kadmija v človeško telo, vprašanje, ki zadeva zdravje ljudi. Ob zaužitju kadmija v hrani se kadmij kopiči v ledvicah, kar lahko pri občutljivih skupinah privede do okvare ledvic.
- (36) Okoljska tveganja zaradi kadmija v gnojilih so bila na ravni Skupnosti prvič omenjena med pogajani za pristop Avstrije, Finske in Švedske k Evropski uniji. Kot je navedeno zgoraj, so bila tem trem državam odobrena začasna odstopanja od zakonodaje Skupnosti v zvezi z gnojili, da se je na ravni Skupnosti omogočila natančna ocena tveganja, ki ga predstavlja kadmij v gnojilih.
- (37) Komisija je v zvezi s tem najprej zbrala vse razpoložljive podatke in informacije o izpostavljenosti kadmiju v gnojilih v Evropski skupnosti. Ker v vseh državah članicah ni bilo dovolj razpoložljivih podatkov, je Komisija naročila dve študiji za pripravo metodologije in postopkov za oceno tveganja, ki ga kadmij v gnojilih predstavlja za zdravje in okolje⁽¹⁶⁾. Države članice so bile nato pozvane, da z uporabo zgornje metodologije in postopkov izvedejo nacionalne ocene tveganja.

⁽¹⁵⁾ UL L 84, 5.4.1993, str. 1.

⁽¹⁶⁾ ERM, Študija o zahtevah po podatkih in programu za pripravo in zbiranje podatkov v podporo prihodnji oceni tveganja, ki ga za zdravje in okolje predstavlja kadmij v gnojilih, marec 1999; glej tudi ERM, Študija za oblikovanje programa podrobnih postopkov za oceno tveganja, ki ga za zdravje in okolje predstavlja kadmij v gnojilih, februar 2000.

- (38) Devet držav članic je zaključilo ocene tveganja v zvezi s kadmijem v gnojilih. Te ocene tveganja so od septembra 2001 na voljo tudi javnosti, objavljene so na spletni strani Komisije⁽¹⁷⁾. Poleg tega je objavljena tudi ločena študija, ki analizira te ocene tveganja, razvite pa so bile različne možnosti za obvladovanje tveganja, ki ga predstavlja kadmij v gnojilih na območju Skupnosti⁽¹⁸⁾.
- (39) Zgoraj omenjene nacionalne ocene tveganja so bile predložene v presojo Znanstvenemu odboru za strupenost, strupenost za ekosisteme in okolje (CSTEE)⁽¹⁹⁾. Naloga CSTEE je bila predvsem določiti najvišjo dopustno koncentracijo kadmija v gnojilih, da bi se preprečilo znatno povečanje vsebnosti kadmija v obdelanih tleh. CSTEE je ugotovil, da za preprečevanje kopičenja kadmija v zemlji ni treba omejevati vsebnosti kadmija v gnojilih. Kadmij se lahko kopiči tudi v zemlji, kjer se uporabljajo gnojila z zelo nizko koncentracijo kadmija, v zemlji, kjer se uporabljajo gnojila z zelo visoko vsebnostjo kadmija, pa se mogoče kopičenja kadmija sploh ne opazi. Vendar se pri gnojilih, ki vsebujejo manj kot 20 mg Cd/kg P₂O₅ v večini vrst zemlje ne pričakuje dolgotrajnega kopičenja v zemlji, če se pri tem ne upoštevajo drugi vnosi Cd, medtem ko se pri gnojilih, ki vsebujejo več kot 60 mg Cd/kg P₂O₅, pričakuje dolgotrajno kopičenje v zemlji. Zato bi se morala meja vsebnosti kadmija v fosfatnih gnojilih določiti na podlagi ocene tveganja ter ob upoštevanju vseh virov kadmija⁽²⁰⁾.
- (40) Kar veliko časa je trajalo, da je bila oblikovana splošna ocena tveganja zaradi kadmija in kadmijevega oksida, na ravni celotne EU pa trenutno ni nobene končne ocene tveganja zaradi kadmija. Končni osnutek splošne ocene tveganja iz marca 2005 potrjuje mnenje CSTEE glede kopičenja kadmija v zemlji. Čeprav navaja, da prispevek kadmija v gnojilih sam po sebi ne more zadostovati za to, da bi se preprečila huda in takojšnja tveganja za zdravje ljudi ali za okolje, je potrebna previdnost, saj tveganja za zdravje ljudi ni mogoče izključiti v vseh lokalnih in regionalnih okoliščinah zaradi velike raznovrstnosti koncentracij kadmija v hrani, prehranjevalnih navad in stanja prehranjenosti.
- (41) Predlog Komisije o kadmiju v gnojilih je bil pred sprejetjem končne različice splošne ocene tveganja o kadmiju

in kadmijevem oksidu ter morebitnim nadaljevanjem dela na podlagi ukrepov za zmanjšanje tveganja, nekajkrat odložen.

2.1.3 Ocena tveganja, ki jo je izvedla Češka republika

- (42) Češki organi so v podporo zahtevku za omejitev kadmija v fosfatnih gnojilih predložili nacionalno oceno tveganja. Okvir, uporabljen za izvedbo te ocene tveganja, temelji na treh modulih:

2.1.3.1 Modul kopičenja

- (43) V skladu s tem modulom se neto kopičenje kadmija v zemlji in talni raztopini (ali porni vodi)⁽²¹⁾, ki ga je povzročila uporaba gnojil, izračuna, ko je stanje nekaj časa ustaljeno. Modul kopičenja omogoča različne vrste vnosov, na primer povprečne in skrajne stopnje uporabe. Češka ocena tveganja kaže, da so se pri tem modulu upoštevali naslednji parametri:

- trenutna koncentracija kadmija v zemlji;
- stopnja vnosa kadmija (zaradi mineralnih gnojil ter atmosferske depozicije, pripravkov za izboljšanje zemlje, blata iz čistilnih naprav in preperevanja matične kamnine);
- stopnja vnosa kadmija v zvezi z rastlinami;
- stopnja izpiranja kadmija, odvisna od letnega presežka padavin in koncentracije kadmija v izcedni porni vodi;
- koncentracija kadmija v zemlji in stopnje izpiranja zdaj in čez sto let ob upoštevanju treh scenarijev: v trenutnih razmerah, pri povečani stopnji uporabe gnojil in pri povečani vsebnosti kadmija v gnojilih.

2.1.3.2 Modul izpostavljenosti

- (44) V skladu s tem modulom se izračuna vnos kadmija iz zemlje v kmetijske rastline in nadaljnji vnos kadmija pri ljudeh, pri čemer se uporabijo parametri izpostavljenosti, s katerimi so opredeljene trenutne razmere in primeri skrajne izpostavljenosti.

⁽¹⁷⁾ http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizer/cadmium/reports_en.htm

⁽¹⁸⁾ ERM, analiza in ugotovitve iz ocen tveganja, ki ga za zdravje in okolje predstavlja kadmij v gnojilih, izvedenih v državah članicah, oktober 2001.

⁽¹⁹⁾ Preimenovan SCHER (Znanstveni odbor za zdravstvena in okoljska tveganja).

⁽²⁰⁾ Mnenje CSTEE o ocenah tveganja za zdravje in okolje zaradi kadmija v gnojilih, ki so jih pripravile države članice. Mnenje je bilo izraženo na 33. plenarnem zasedanju CSTEE v Bruslju, 24. septembra 2002.
<http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/cadmium/sctee.pdf>

⁽²¹⁾ Porna voda je tisti del vode v zemlji, ki ga ohranja kapilarnost med trdnimi delci zemlje.

2.1.3.3 Modul opredelitve tveganja

- (45) Ta modul Češki republiki omogoča, da oceni pogostost in resnost škodljivih učinkov, ki bi se lahko pojavili zaradi dejanske ali predvidene izpostavljenosti kadmiju. Izračuni se izvedejo za tri scenarije in štiri vrednosti PKBU ⁽²²⁾.

2.1.4 Rezultati ocene tveganja

- (46) Z uporabo modulov so ugotovljeni kazalniki tveganja (razmerja PKO/PKBU) ⁽²³⁾ v obsegu 0,1–1,19 z realno najslabšo vrednostjo 0,93, s čimer se potrди utemeljitev za nacionalne omejitve, pod pogojem, da vsebnost kadmija v fosfatnih mineralnih gnojilih ne presega 50 mg/kg P₂O₅.

2.1.5 Ocena položaja Češke republike

- (47) Ocena tveganja, ki so jo predložili češki organi, je bila izvedena v skladu s postopki in metodologijo, določenimi na ravni Skupnosti, kar zagotavlja visoko raven zanesljivosti pridobljenih informacij.
- (48) Ker je vrednost razmerja PKO/PKBU, ki jo je predlagala Češka republika za utemeljitev ohranitve nacionalnih ukrepov blizu 1, je bilo primerno, da se ocena tveganja predloži v temeljito presojo Znanstvenemu odboru Komisije za zdravstvena in okoljska tveganja (SCHER).
- (49) SCHER je bil naprošen, da zlasti:

— oceni splošno znanstveno kakovost češkega poročila in opredeli glavne pomanjkljivosti;

— poda pripombe o primernosti preučenih scenarijev in o ugotovitvah glede kopičenja kadmija v zemlji;

— poda pripombe o tem, ali je vrednost navedenega razmerja PKO/PKBU, tj. 0,93, ustrezna vrednost za opis tveganja za zdravje ljudi in okolje.

- (50) Ocena položaja Češke republike se zato odloži, dokler Komisija ne prejme mnenja znanstvenega odbora.

2.2 UPORABA TRETJEGA PODODSTAVKA ČLENA 95(6) POGODBE

- (51) Komisija po temeljiti preučitvi teh podatkov meni, da so pogoji iz tretjega pododstavka člena 95(6) izpolnjeni in se lahko uporabi možnost podaljšanja šestmesečnega roka, v katerem mora Komisija odobriti ali zavrniti nacionalne določbe iz omenjenega člena.

2.2.1 Utemeljitev na podlagi zahtevnosti zadeve

- (52) Ob upoštevanju študije, ki so jo predložili češki organi in v kateri je ugotovljeno, da je razmerje PKO/PKBU zelo blizu 1, mora SCHER izvesti preiskavo za pojasnitev, ali obstaja tveganje za okolje in zdravje ljudi. Z znanstvenim odborom Komisije je bil opravljen posvet že, ko so Avstrija, Finska in Švedska predložile podobne študije v podporo svojemu zahtevku za nacionalno odstopanje. Zato se lahko na podlagi prvega odstavka člena 95(6) Odločba Komisije sprejme šele, ko bo znan izid te preiskave. V teh okoliščinah Komisija meni, da je nadaljnje podaljšanje šestmesečnega roka, v katerem mora Komisija odobriti ali zavrniti nacionalne določbe, utemeljeno, saj se znanstvenemu odboru tako omogoči, da izvede temeljito presojo in poda svoje mnenje, glede nacionalnih določb pa se tako lahko sprejmejo ustrezni sklepi. Zato je treba rok podaljšati do 6. decembra 2006.

2.2.2 Odsotnost nevarnosti za zdravje ljudi

- (53) V češkem poročilu je na podlagi uporabljenih predpostavk in scenarijev ugotovljeno, da trenutno ni tveganja za zdravje ljudi zaradi uporabe kadmija v gnojilih.

- (54) Sprejemljivi tedenski vnos (PTWI) kadmija, ki ga je določila SZO (Svetovna zdravstvena organizacija), je 7 µg/kg/teden. Ta omejitev ustreza 60 µg/dan za posameznika s povprečno težo 60 kg. V Češki republiki je bil v letu 2000 povprečni dnevni vnos kadmija odraslega človeka ocenjen na 12–27 µg/dan, odvisno od predvidenega scenarija, kar znaša približno 19 %–45 % omejitve SZO.

⁽²²⁾ PKBU: Predvidena koncentracija brez učinka.

⁽²³⁾ Metodologija za oceno tveganja, določena v Uredbi Komisije (ES) št. 1488/94 in podrobneje opisana v Tehničnem usmeritvenem dokumentu o oceni tveganja za nove in obstoječe snovi, vsebuje izračun razmerja med predvideno koncentracijo dane snovi v okolju (PKO) in predvideno koncentracijo brez učinka (PKBU) omenjene snovi v vsakem posameznem ekosistemu. Tveganje je količinsko opredeljeno z razmerjem PKO/PKBU, s količino, ki je v češkem poročilu imenovana kazalnik tveganja. Razmerje PKO/PKBU pod 1 kaže, da ni tveganja za okolje, medtem ko razmerje 1 ali več kaže na realno ali potencialno tveganje; večja kot je vrednost, večji je učinek. Sorazmerni ukrepi za obvladovanje tveganja so navedeni v primerih, ko je razmerje PKO/PKBU večje od 1.

- (55) V modulu opredelitve tveganja za ljudi, ki so ga predložili češki organi, so se vnosi kadmija, opredeljenega v različnih scenarijih, primerjali z mejnimi vrednostmi, ki jih priporoča SZO. Rezultat je tako imenovana meja varnosti (margin of safety – MOS). Če meja varnosti presega 1, se lahko takšen položaj šteje za vir morebitnega tveganja za zdravje osebe, ki je bila temu izpostavljena. Pri predpostavkah in metodologiji, uporabljenimi v češkem poročilu, ki ga pregleduje Znanstveni odbor, meja razmerja MOS 1 ni bila presežena v nobenem od scenarijev izpostavljenosti, vključno s preučenim najslabšim scenarijem, tj. ob predpostavki, da 100 % dobavljene hrane izvira iz območij, kjer se uporabljajo gnojila in da je vsebnost kadmija na ravni 90 mg/kg P_2O_5 .

IV. SKLEPNA UGOTOVITEV

- (56) Glede na zgoraj navedeno Komisija ugotavlja, da je zahtevek, o katerem je Češka republika uradno obvestila Komisijo 1. decembra 2005, z namenom, da pridobi odobritev svojih nacionalnih določb glede meje vsebnosti kadmija v gnojilih, sprejemljiv.
- (57) Vendar Komisija zaradi zahtevnosti zadeve in odsotnosti dokazov o nevarnosti za zdravje ljudi meni, da je

nadaljnje podaljšanje roka iz prvega odstavka člena 95(6), in sicer do 6. decembra 2006, utemeljeno –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

V skladu s tretjim pododstavkom člena 95(6) Pogodbe se rok iz prvega pododstavka omenjenega člena za odobritev ali zavrnitev nacionalnih določb o kadmiju v gnojilih, o katerih je Češka republika v skladu s členom 95(4) 1. decembra 2005 poslala uradno obvestilo, podaljša do 6. decembra 2006.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Češko republiko.

V Bruslju, 24. maja 2006

Za Komisijo
Günter VERHEUGEN
Podpredsednik